

запроваджувати інтегративну іншомовну дидактику, яка передбачає, з однієї сторони, інтеграцію вивчених мов і культур, з іншої - інтеграцію іноземних мов та змісту немовних предметів [9, с. 169], і використовувати, просувати та розробляти різні альтернативні методики навчання для удосконалення навчального процесу.

Висновки. Як бачимо, неоднорідність мовного ландшафту Швейцарії та інтенсивне використання діалекту у деяких її частинах впливають на формування шкільної іншомовної освіти, оскільки мова навчання різниться залежно від того, у якій частині країни ця школа розташована. Хоча Швейцарія не є членом Європейського Союзу, проте Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти впливають на зміни у навчальних планах з іноземних мов її шкіл. Так, запровадження вивчення двох іноземних мов стало реальністю, що призвело до внесення змін в іншомовну дидактику, спричинило необхідність розробки нових підручників з іноземної мови та підготовки або перепідготовки вчительських кадрів. Глобалізаційні процеси сучасного мобільного суспільства стимулюють обов'язкове вивчення англійської мови, що також знайшло своє відображення у шкільних навчальних планах Швейцарії. У подальших дослідженнях варто було б провести детальний аналіз навчальних планів та підручників з іноземних мов з метою вивчення тематичного наповнення та ознайомлення з методиками викладання першої та другої іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тадеева М.І. Розвиток сучасної шкільної іншомовної освіти в країнах-членах Ради Європи / М. І. Тадеева. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 432 с.
2. Gesamtsprachenkonzept: EDK (Schweiz, Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren). Welche Sprachen sollen die Schülerinnen und Schüler während der obligatorischen Schulzeit lernen? Bericht [...] der Expertengruppe „Gesamtsprachenkonzept“ [Електронний ресурс]. – Bern, 1998. – Режим доступу: http://sprachenkonzept.franz.unibas.ch/Konzept_kurz.html
3. Kommission der Europäischen Gemeinschaften. Förderung des Sprachenlernens und der Sprachenvielfalt: Aktionsplan 2004 – 2006 [Електронний ресурс]. – Brüssel, 2003. – 32 S. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0449:FIN:DE:PDF>
4. Lüdi, G. The Swiss model of plurilingual communication / Georges Lüdi // Bührig, K. & Thijs, J.D. ten (eds.). Receptive Multilingualism. Linguistic analyses, language policies and didactic concepts. Amsterdam : Benjamins, 2007. – P. 159 – 178.
5. Schneider, G. „In anderen Sprachen kann ich...“ Skalen zur Beschreibung, Beurteilung und Selbsteinschätzung der fremdsprachlichen Kommunikationsfähigkeit / Günther Schneider, Brian North. – Aarau : SKBF, 1999. – 43 S.
6. Siebenhaar, B. Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / Beat Siebenhaar, Alfred Wyler. – Zürich : Pro Helvetia, 1997. – 46 S.
7. Sprachenunterricht in der obligatorischen Schule: Strategie der EDK und Arbeitsplan für die gesamtschweizerische Koordination. Beschluss der Plenarversammlung der EDK [Електронний ресурс]. – Bern, 2004. – 9 S. – Режим доступу: http://edudoc.ch/record/30008/files/Sprachen_d.pdf
8. Strässler, J. Languages and language learning in quadrilingual Switzerland / Jürg Strässler // Lingvistička Ekologija: Jezični Razvoj i Višejezičnost. – Zagreb : Društvena Istraživanja, 2001. – 56:10.6. – P. 953–975.
9. Wokusch, S. Überlegungen zu einer integrativen Fremdsprachendidaktik [Електронний ресурс] / Susanne Wokusch, Irene Lys // Beiträge zur Lehrerbildung. – 2007. – S. 168 – 179. Режим доступу: <http://www.blz-online.ch>

CITED LITERATURE

1. Tadeyeva M.I. (2010), Development of the modern foreign language school education in the member states of the Council of Europe / M.I. Tadeyeva. – Ternopil : Navchalna knyha – Bogdan, 2010. – 432 p. [in Ukrainian]
2. Gesamtsprachenkonzept: EDK (Schweiz, Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren). Welche Sprachen sollen die Schülerinnen und Schüler während der obligatorischen Schulzeit lernen? Bericht [...] der Expertengruppe „Gesamtsprachenkonzept“ [Електронний ресурс]. – Bern, 1998. – Режим доступу: http://sprachenkonzept.franz.unibas.ch/Konzept_kurz.html
3. Kommission der Europäischen Gemeinschaften. Förderung des Sprachenlernens und der Sprachenvielfalt: Aktionsplan 2004 – 2006 [Електронний ресурс]. – Brüssel, 2003. – 32 S. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2003:0449:FIN:DE:PDF>
4. Lüdi, G. (2007), The Swiss model of plurilingual communication / Georges Lüdi // Bührig, K. & Thijs, J.D. ten (eds.). Receptive Multilingualism. Linguistic analyses, language policies and didactic concepts. Amsterdam : Benjamins – P. 159 – 178.
5. Schneider G. (1999), „In anderen Sprachen kann ich...“ Skalen zur Beschreibung, Beurteilung und Selbsteinschätzung der fremdsprachlichen Kommunikationsfähigkeit / Günther Schneider, Brian North. – Aarau : SKBF. – 43 S.
6. Siebenhaar, B. (1997), Dialekt und Hochsprache in der deutschsprachigen Schweiz / Beat Siebenhaar, Alfred Wyler. – Zürich : Pro Helvetia. – 46 S.
7. Sprachenunterricht in der obligatorischen Schule Strategie der EDK und Arbeitsplan für die gesamtschweizerische Koordination. Beschluss der Plenarversammlung der EDK [Електронний ресурс]. Bern, 2004. – 9 S. – Режим доступу: http://edudoc.ch/record/30008/files/Sprachen_d.pdf
8. Strässler, J. (2001), Languages and language learning in quadrilingual Switzerland / Jürg Strässler // Lingvistička Ekologija: Jezični Razvoj i Višejezičnost. – Zagreb : Društvena Istraživanja. – 56:10.6. – P. 953–975.
9. Wokusch, S. (2007), Überlegungen zu einer integrativen Fremdsprachendidaktik [Електронний ресурс] / Susanne Wokusch, Irene Lys // Beiträge zur Lehrerbildung. – 25(2). – S. 168 – 179. Режим доступу: <http://www.blz-online.ch>

УДК. 378.096:(480)

ЗНАЧЕННЯ «ПЕДАГОГІЧНИХ ТРЕНУВАЛЬНИХ ШКІЛ» ПРИ УНІВЕРСИТЕТАХ ФІНЛЯНДІЇ

К.В. КОТУН

У статті автор обґрунтовує важливість існування педагогічних тренувальних шкіл при університетах Фінляндії. Проаналізовано чотири функції педагогічних тренувальних шкіл та відмінність від звичайних шкіл. Наведено приклад взаємозв'язку між педагогічною тренувальною

школою, науковим дослідженням і університетом у м.Юваскуля. Показано кількість педагогічного персоналу, студентів-стажерів та учнів в 4 педагогічних тренувальних школах та наголошено на ключових аспектах фінських педагогічних тренувальних шкіл.

Ключові слова: педагогічні тренувальні школи, університет, студенти-стажери, супервізори, тьютори, класні вчителі, вчителі спеціального навчання, вчителі-предметники, педагогічна практика, Фінляндія.

Постановка проблеми. У процесі побудови сучасного демократичного суспільства стрімко змінюється роль учителів, їхні функції і діяльність. У міжнародних правових актах глобального характеру (документи ЮНЕСКО, Ради Європи, Організації Міжнародного Співробітництва і Розвитку, Міжнародної Організації Праці та інших) учителі XXI століття проголошуються носіями суспільних змін. Формування освітянської еліти, рівень її кваліфікації, загальної культури, духовності суттєво впливає на майбутнє будь-якої країни. Саме вчитель є головним складником у формуванні людського потенціалу держави, її конкурентоспроможності, адже базові моральні й громадянські цінності, знання майбутніх учених, медиків, інженерів, менеджерів, музикантів, конструкторів закладаються у школі.

Одним із важливих аспектів удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи є осмислення і врахування зміни їх функцій не тільки у школі, а й у суспільстві. Інноваційний шлях розвитку суспільства можна забезпечити лише за умови формування покоління людей, які й мислять і діють інноваційно, що вимагає уваги до загального розвитку особистості, її комунікативних здібностей, самостійності у прийнятті рішень, критичності та культури мислення, формування інформаційних і соціальних навичок.

Мета статті полягає у розкритті значення «педагогічних тренувальних шкіл» при університетах Фінляндії.

Відповідно до поставленої мети виділимо такі завдання: обґрунтувати важливість існування педагогічних тренувальних шкіл при університетах Фінляндії; проаналізувати функції педагогічних тренувальних шкіл; навести приклад взаємозв'язку між педагогічною тренувальною школою, науковим дослідженням і університетом у м.Юваскуля; показати дані про кількість педагогічного персоналу, студентів-стажерів та учнів в 4 педагогічних тренувальних школах; наголосити на ключових аспектах фінських педагогічних тренувальних шкіл.

Виклад основного матеріалу. У Фінляндії педагогічна підготовка, включаючи дошкільну, відбувається в університетах та в «педагогічних тренувальних школах» (*Finnish teacher training schools*). На сьогодні в Фінляндії 13 педагогічних тренувальних шкіл (Рованіємі, Оулу, Каяані, Йоексуу, Юваскуля, Васова, Тем пере, Савонлінна, Раума, Хамеєнлінна, Турку, Віккі та Хельсінкі). Перша педагогічна тренувальна школа була заснована в 1866 році в Юваскулі. Це був своєрідний розвиток від семінарських занять до коледжу з педагогічною тренувальною школою та до університету з факультетом в складі якого була педагогічна тренувальна школа, пізніше подібні школи з'явилися і в інших університетах. Формальна назва педагогічних тренувальних шкіл це - «normaalikoulu» або «нормальні школи».

«Педагогічні тренувальні школи» відіграють чотири функції, Перша полягає у забезпеченні набуття педагогічного досвіду близько 3000 студентами-стажистами в рік. Друга - це забезпечення «нагляду» або супервізора (*supervision*) і тьюторства (*tutoring*) для студентів-стажерів. Третя полягає у здійсненні дослідження та розвитку педагогічних інновацій. Четверта полягає у забезпеченні педагогічної підготовки в процесі навчання (*in-service training for teachers*). Результати таких функціонувань поєднуються з підтримкою студентів-стажерів, класних вчителів, вчителів зі спеціального навчання (*spécial éducation teacher*), вчителів-предметників із керованою педагогічною практикою, що потрібно для широкої освітньої кваліфікації. Все це відбувається у тісному взаємозв'язку з університетами.

Педагогічні тренувальні школи відображають таку ж організацію навчання як і звичайні муніципальні школи фінської системи освіти. У Фінляндії, як відомо, початкова освіта починається коли дитині виповнюється 7 років. Нагадаємо, що вчителі-початківці навчаються 3 роки в університеті для отримання ступеня бакалавра (180 ЄКТС-кредитів - *European Credit Transfer and Accumulation System points* - *Європейська Кредитна система перетворення і накопичення балів (ECTS)*) та ще 2 роки для отримання ступеня магістра (120 ЄКТС-кредитів), що в сумі складає 5 років навчання в університеті, тобто, отримання 300 ЄКТС-кредитів. Термін «класний вчитель» використовується для вчителів, які працюють з 1 по 6 класи початкової школи. Під час педагогічної підготовки студенти проходять педагогічну практику в педагогічних тренувальних школах і в афілійованих школах. Деякі університети мають більш ніж одну педагогічну тренувальну школу, наприклад, в університеті Хельсінкі є дві такі школи, в окрузі Вантаа та Віккі. Педагогічні тренувальні школи включають в себе початкову ланку (1-6 класи, 7-13 років) основного навчання і середню ланку (7-9 класи, 14-16 років) та вищу школу.

Педагогічні тренувальні школи трохи відрізняються від муніципальних шкіл, оскільки тільки в тренувальних школах вони тренують не тільки майбутніх учителів але й майбутніх тренерів. Педагогічні тренувальні школи мають відповідне фінансування та супервізора, що наглядає за відповідальністю та наслідками навчання. Педагогічні тренувальні школи підтримуються і

доповнюються педагогічною освітою, дослідницькою діяльністю університетських факультетів освіти. Саме тому теорія і практика є невіддільними один від одного, оскільки це забезпечує автономність та високий професіоналізм майбутніх учителів.

Викладачі університету повинні навчити студентів-стажерів педагогіці, а точніше дидактиці. У фінських університетах дидактика - це ефективна підготовка у вивченні навчальних предметів, а педагогіка покликана забезпечити учнів навчатися в міру своїх здібностей без занепокоєння або осуду. Дидактика і педагогіка ґрунтуються на теорії, а в університеті викладачі забезпечують побудову студентської практики в тісному зв'язку з теорією. Викладачі керують не тільки вчителями початкового навчання, але й вчителями-предметниками, вчителями спеціального навчання та іншими. Наприклад, в педагогічній тренувальній школі Саволінни, додаткова предметна спеціальність включає дошкільне навчання, фізичне навчання, мистецьке навчання, фінську літературу та мову. Викладачі університетів керують студентами початкового навчання у практичному застосуванні предметів, дидактики і педагогічних знань взагалі. Студентами, які в майбутньому будуть вчителями-предметниками керують інші викладачі, які відносяться до відповідного відділення освіти, такі студенти проходять практику у середніх школах.

У педагогічних тренувальних школах під час керуючої практики, студенти-стажери несуть відповідальність за навчання в класі із дотриманням Національної навчальної програми для базової освіти (National Core Curriculum for Basic Education (NCCBE) так як і в муніципальних школах. Педагогічна тренувальна школа підтримує студентів-стажерів в узгодженні викладацької стратегії з урахуванням навчальних нахилів і здібностей окремих учнів. Крім того, фінський підхід спонукає вчителів та студентів-стажерів рухатися з класом для підготовки навчання в подальші роки. Тому і класний керівник, і студенти-стажери будуть знати в деталях здатність кожного окремого учня з певного предмету та можливостями кращого навчання у класі без занепокоєння або осуду. Це видається більш простим завданням, проходячи практику в педагогічних тренувальних школах, ніж у муніципальних школах, тому що в класах набагато менше учнів (приблизно 10-15 учнів), а не 25 учнів, хоча за Національною фінською встановленою нормою рекомендований набір в класі 18-20 учнів. Мета практичного досвіду викладання є підготовка практиків, які розуміють вигоду між теорією і практикою починаючи з ранніх стадій навчання. Таким чином, після практичного викладання, під час 15 хвилинної перерви між уроками завжди відбувається основна дискусія між студентами-стажерами та тренерами-вчителями, оскільки повинен забезпечуватись зворотний зв'язок з питань, дидактики та педагогіки.

Розглянемо більш детально наукове дослідження, що проводять студенти-стажери під час педагогічної практики в педагогічних тренувальних школах в м. Юваскуля. В Інституті досліджень в освіті, що розташований в м. Юваскуля, студенти-стажери виконують високо-наукове педагогічне дослідження, оскільки воно використовується як система певних даних в різних національних проектах країни. Звернемо увагу на те, що всі тьютори-вчителі мають Ph-d ступінь або навчаються в докторантурі. Взаємозв'язок між педагогічною тренувальною школою, університетом та навчальним дослідженням в Юваскулі показано на рисунку 1.

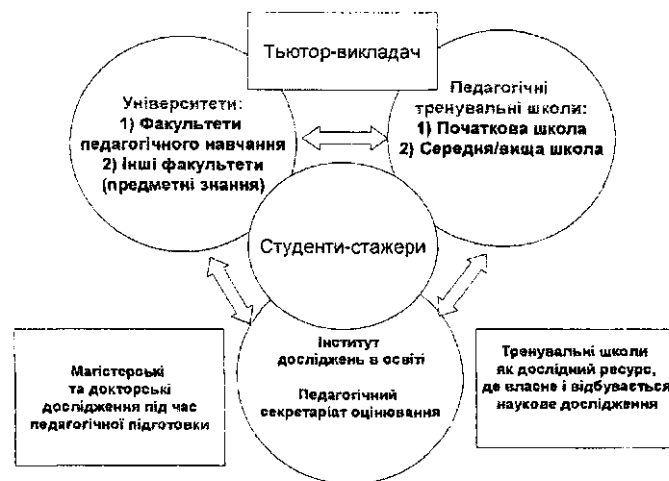

Рис.1 Взаємозв'язок між педагогічною тренувальною школою, університетом та навчальним дослідженням в м. Юваскуля

Наприклад, в педагогічній тренувальній школі в м.Саволінна для учнів крім досягнення відповідного рівня здібностей в базовій освіті, додатково відбувається забезпечення досягнення високих навичок в області текстилю, виробів ручної праці, музики і танцю. Така педагогічна тренувальна школа і пов'язаний з нею Департамент освіти спеціалізується на мистецькій освіті і

наукових досліджень, що направлені на виробництво фактичних продуктів. У Фінляндії, наприклад, музика високо цінується як засіб зміцнення культурної самобутності. У базовій освіті всі учні вивчають гру на будь-якому музичному інструменті. Дослідник та науковець Бемфорд показує, що гра на музичному інструменті стимулює активну діяльність мозку і розвиває почуття культури і самобутності. Діти можуть розвивати свої знання та навички у 88 музичних школах, а також навчатися в певних суспільних групах, церквах і приватних фондах, всі вони фінансуються центральним урядом, муніципалітетами та батьками.

Педагогічні тренувальні школи також варіюються в курсах, що пропонуються. Наприклад, в м.Тампере «*normaalikoulu*» приділяє особливу увагу міжнародним програмам, оскільки ця школа знаходиться в асоціації з ЮНЕСКО ще з 1984 року. Асоційовані школи ЮНЕСКО створюють глобальну мережу з більш ніж 9000 навчальних закладів у 180 країнах, де робота проводиться в підтримку міжнародного взаєморозуміння, миру, міжкультурного діалогу, сталого розвитку та якісної освіти в практиці. Це сприяє проведенню досліджень в галузі використання інноваційних веб-сайтів. Школа розробила свої власні курси в міжнародних дослідженнях, і більшість її учнів беруть участь в таких курсах на певних етапах.

Для більш детального обґрунтування як проходить практика в педагогічних тренувальних школах, ми коротко охарактеризуємо роботу студентів-стажерів на одному із уроків початкової школи в Яла-асте («*Yla-aste*» - одна із педагогічних тренувальних шкіл в м. Юваскуля). Кожен урок складається з двох періодів по 45 хвилин та з 15 хвилинною перервою між кожним уроком, наголосимо, що всі уроки з 1 по 9 класи тривають 45 хвилин. Кількість уроків кожного року зростає відповідно класу. Етапи педагогічної практики, які проходять студенти-стажери в університеті Юваскуля наведено нижче в таблиці 1, дані взято на офіційному сайті університету Юваскуля в 2010 році.

Таблиця 1

Етапи педагогічної практики в університеті Юваскуля

Навчання	Етапи практики в педагогічних тренувальних школах та інших школах (25 ЄКТС кредитів)		
ОКР «бакалавр» 180 ЄКТС	Практика 1	5 ЄКТС	Орієнтовна практика
	Практика 2	5 ЄКТС	Додаткова практика
ОКР «магістр» 120 ЄКТС	Практика 3	6 ЄКТС	Предметна практика
	Заключна практика	9 ЄКТС	Основна практика

До початку уроку учні, відпочивають поза межами класу, а саме на подвір'ї чи на шкільному майданчику, оскільки саме таку діяльність учнів пропагує фінська освітня політика. Перед початком уроку під час перерви через гучномовець транслюється інформація про стан шкільних справ, тому кожен учень може володіти різною інформацією про свою власну школу, на фоні подачі інформації звучить різноманітна фонова музика. Для повідомлення учнів про початок уроку звучить музика. Студенту-стажеру доводиться працювати з дітьми різними здібностями і можливостями. Супервізор педагогічної практики, після початку уроку включає відеомагнітофон для того, щоб в кінці уроку разом зі студентом-стажером подивитись і обговорити всі недоліки, які були виявлені. У всіх учнів в наявності підручники з письмовою основою, де біля завдання можна зразу дати відповідь. Перевірка домашнього завдання відбувається через смарт-дошки, де відображається відповіді на завдання, таким чином учні звряють виконувати домашню роботу.

Супервізор, який наглядає за проходженням уроку, ніколи не вказує на помилки студента під час уроку, а подає сигнал про помилку та виділяє її для подальшого, більш детального обговорення. При оцінюванні кожного уроку, студента-стажера, звертають увагу на те чи було виявлено індивідуальний підхід до учнів, рівень відповідальності до проведення уроку, ступінь володіння інформацією, керуванням в класі, створення відповідної психологічної атмосфери, ступенем засвоєння та відтворення знань учнями, самостійністю виконання завдань учнями та інше. Велике значення наділяється вивченню шкільних підручників, адже у Фінляндії надається високий ступінь автономності у процесі навчання, відбору навчальних матеріалів та засобів навчання. Тому майбутні вчителі повинні ґрунтовно володіти, системою відбору власних навчальних підручників, основою використання навчальних підручників у початковій школі та вмінням подати наявний матеріал.

Фінансування педагогічних тренувальних шкіл, що знаходяться при університеті фінансуються самим університетом, а звичайні муніципальні школи напряму фінським урядом. Наведемо такий факт, що в базовій освіті, фінський уряд виділяє приблизно 7.800 євро на учня в рік тоді як у муніципальних школах 6.700 євро в рік. Така різниця фінськими освітянами пояснюється тим, що у педагогічних тренувальних школах можуть бути більші оклади наприклад для супервізорів студентської практики, оскільки вони виконують додаткові обов'язки тренера, вивчають детально різні галузі психології та інше для допомоги студентам-стажерам.

Існує думка про те, що фінський уряд хоче закрити всі педагогічні тренувальні школи або зробити їх муніципальними, оскільки це зв'язано з обсягом фінансування, яке виділяється для обох видів шкіл. Структура заробітної плати також варіюється від кількості годин викладання та стажу

роботи. Також окремий бюджет виділяється урядом для проведення факультативних або додаткових предметів. Педагогічні тренувальні школи навчають приблизно 3000 студентів-стажерів кожного року. В таблиці 2 наведено дані про число педагогічного персоналу, учнів та студентів-стажерів в чотирьох педагогічних тренувальних школах Юваскуля, Саволінни, Тампере та Віккі.

Таблиця 2

Кількість педагогічного персоналу, студентів-стажерів та учнів в 4 педагогічних тренувальних школах

	Юваскуль Класи 1-9 + вища середня школа	Саволінна Класи 0-9	Тампере Класи 7-9 + вища середня школа	Віккі Класи 0-9 + вища середня школа
Учні	1000	383	600	890
Педагогічний персонал	100	30	54	102
Педагогічні асистенти *	8	2	4	28
Учителі спеціального навчання	2	1	4	28
Студенти-стажери	300	152	250	250

* педагогічні асистенти володіють ступенем бакалавра в області соціальних наук, що має безпосереднє відношення до наукового дослідження.

Висновки. Отже наголосимо на ключових аспектах фінських педагогічних тренувальних шкіл, а саме: тісний взаємозв'язок між викладачами університету і супервізорами педагогічної тренувальної школи, що базується на високій довірі до високих стандартів, що можуть досягатись глибокими знаннями та професіоналізмом партнерства зі студентами-стажерами; відділ педагогічної освіти університету знаходиться якомога ближче до педагогічних тренувальних шкіл; всі студенти-стажери повинні здобувати ступінь магістра, щоб в подальшому працювати на постійній основі в школах; склалася давня традиція про «позитивне коло визнання». Фінські вчителі глибоко шануються та їм надають велику довіру у виконанні своєї справи, саме тому університет суворо відбирає майбутніх учителів для навчання та проходження педагогічної практики; заохочується прояв автономії студентів-стажерів. Як і вчителі, студенти повинні будуть діяти відповідно до законів або правил, які вони зробили для себе. Це одна із функцій педагогічних тренувальних шкіл, тобто виховувати педагогічно думаючого вчителя, який в змозі усвідомити і оцінити основи та етичні передумови свого вчення. Всі студенти-стажери мають індивідуальні плани навчання, і змогу підвищувати вибір того, що вони вивчають, у переході з курсу в курс; немає національних стандартів, таких як «Статус кваліфікованого вчителя», наприклад, у Великобританії (QTS - Qualified Teacher Status) для оцінювання стажерів і в. Критерії присудження статусу кваліфікованого вчителя варіюється залежно від університетів, але між ними є співпраця для підтримки паритету, наприклад фінська мережа педагогічних тренувальних шкіл; учні переходять в початковій школі з класу в клас разом з студентами-стажерами та вчителями, така особливість надає можливості кращого пізнання учнів і їх батьків, саме тому це дозволяє уникнути зіткнення конфлікту особистості і розглядається як частина професіоналізму вчителів; уроки складаються з десяти хвилинних «шматків», які супроводжується роботою вчителя і класу. У той час як учні працюють самостійно, учитель підходить до кожної дитини по черзі; проблемні питання вирішуються вчителями зі спеціального навчання у міру їх виникнення в учнів з особливими потребами. Раннє виявлення і вирішення труднощів у навчанні відіграє принципове значення у фінській системі освіти; в класах під час вивчення різних тем проводиться «маркування» знань учнів невеличкими тестами, це засіб за допомогою якого вчитель виявляє в учня певні проблеми у навчанні, інформує про це батьків та розробляє шляхи вирішення проблеми; вчителі привчають учнів до того, що «маркування» знань хоч і класифікує здібності та вміння учнів, але самі учні вважають вияв помилок як невід'ємною частиною навчання, на що власне і спрямовують їх вчителі. Вражаючи відсутність тривоги в класах підкреслює особливість фінської освіти; кожна дитина має індивідуальний план навчання з детальним розкладом занять. Такий індивідуальний план встановлюється на початку навчального року спільно з учителем, консультантом, вчителем зі спеціального навчання та батьками. Персоналізація навчання впроваджується у фінській системі з метою гарантуючи, що ні один учень не залишиться відстаючим у навчанні; у педагогічних тренувальних школах, а саме у базовій освіті, не спостерігається робота в парах або групова робота з учнями. Введення на уроці такої роботи залежить тільки від самих студентів-стажерів, супервізора та керівника практики; фінська національна система освіти ґрунтується на високій довірі до вчителів, оскільки вони самі складають навчальний план та підбирають навчальні засоби, які вважають найефективнішими; відбувається співпраця між вчителем, учнями та батьками, але не зважаючи на це шкільний курікулум повинен відповідати та базуватися відповідно встановленого нормативного документу, що затверджено Міністерством освіти Фінляндії; якість навчання забезпечується за рахунок використання високоякісних підручників, співпраці з батьками і багаторівневого професійного партнерства обміну позитивним досвідом та ідеями для інновацій між вчителями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Finnish National Board of Education (2010) [Electronic resource] - Mode of access <http://www.oph.fi/english>
2. Finnish Teacher Training Schools (2011) [Electronic resource], - Mode of access: <http://fts.fi/>
3. Heikkinen H. Teaching and the dialectic of recognition / H. Heikkinen // Pedagogy, Culture and Society. - 2004. - Volume 12 (2) - P. 163-173
4. Heikkinen H. Interactive Pedagogy in Practicum / H. Heikkinen, P.Tynjala, U.Kiviniemi // A Practicum Turn in Teacher Education. Rotterdam: Sense Publishers, 2011.
5. Hobson A. J. (2010) International Approaches to Teacher Selection and Recruitment / A.J.Hobson , P.Ashby, J.McIntyre and A.Malderez // OECD Education Working Papers No.47 OECD Publishing [Electronic resource], - Mode of access: <http://dx.doi.org/10.1787/5kmbphhh6qmx-en>.
6. SCupari, P. Recent developments in Finnish mathematics education / P.Kupari // Nordic Studies in Mathematics Education. - 2004. - Volume 2 - P. 7-20.
7. Lapinoja K. Autonomy and teacher professionalism / K.Lapinoja, H.Heikkinen // Professionalism and professional growth. - 2006. - Adult Education 46, Yearbook New York: Public Awareness Society and the Adult Education Research Society

CITED LITERATURE

1. Finnish National Board of Education (2010) [Electronic resource] - Mode of access: <http://www.oph.fi/english>.
2. Finnish Teacher Training Schools (2011) [Electronic resource]. - Mode of access: <http://fts.fi/>.
3. Heikkinen H. Teaching and the dialectic of recognition / H. Heikkinen // Pedagogy, Culture and Society. - 2004. - Volume 12 (2) - P. 163-173
4. Heikkinen H. Interactive Pedagogy in Practicum / H. Heikkinen, P.Tynjala, U.Kiviniemi // A Practicum Turn in Teacher Education. Rotterdam: Sense Publishers, 2011
5. Hobson A. J. (2010) International Approaches to Teacher Selection and Recruitment / A.J.Hobson , P.Ashby, J.McIntyre and A.Malderez // OECD Education Working Papers No.47 OECD Publishing [Electronic resource]. - Mode of access: <http://dx.doi.org/10.1787/5kmbphhh6qmx-en>
6. Kupari P. Recent developments in Finnish mathematics education / P.Kupari // Nordic Studies in Mathematics Education. - 2004. - Volume 2 - P. 7-20.
7. Lapmoja K. Autonomy and teacher professionalism / K.Lapinoja, H.Heikkinen // Professionalism and professional growth. - 2006. - Adult Education 46, Yearbook. New York: Public Awareness Society and the Adult Education Research Society.